

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z HISTORII

Przedmiotem oceny są:

- wiadomości i umiejętności oraz
- zaangażowanie w procesie nauczania – uczenia się (przygotowanie do zajęć, indywidualny wkład pracy oraz aktywność na lekcji).

Uczeń będzie oceniany we wszystkich obszarach jego aktywności:

- wiedzy
- umiejętności
- postawy

Ocenie podlega:

- stopień opanowania materiału faktograficznego,
- dostrzeganie związków przyczynowo-skutkowych,
- umiejętność selekcji wydarzeń historycznych,
- stopień rozumienia tematu,
- znajomość chronologii, pojęć, postaci historycznych
- określenie rodzaju źródła historycznego, umiejętność jego interpretacji,
- umiejętność porównywania, dostrzegania podobieństw i różnic w procesie dziejowym,
- odróżnianie fikcji od prawdy historycznej,
- umiejętność pracy z mapą

Formy i metody:

- Odpowiedź ustna
- Zadanie domowe (krótko- i długoterminowe)
- Kartkówka (z 1-2 ostatnich lekcji)
- Sprawdzian (3-5 ostatnie lekcje)
- Praca klasowa
- Test
- Referat
- Praca w grupach
- Praca samodzielna
- Aktywność na zajęciach
- Prezentacje
- Opracowanie pomocy dydaktycznych
- Obserwacja ucznia
- Rozmowa z uczniem

Pisemne prace klasowe (całogodzinne)

Pisemne prace klasowe przeprowadzane są po zrealizowaniu większej partii materiału, np. działu programowego.

Uczniowie informowani są o zakresie sprawdzanych umiejętności i wiedzy.

Prace klasowe zapowiadane są z minimum tygodniowym wyprzedzeniem.

Prace klasowe oceniane są wg skali procentowej opisanej w WO.

Tzw. Prace klasowe mogą również mieć inny niż pisemny charakter (np. prezentacja – wystąpienie, projekt, praca długoterminowa itp.) i mają na celu podsumowanie wiedzy i umiejętności obejmujących większą partię materiału.

Kartkówki/sprawdziany

Kartkówka z jednej lub dwóch ostatnich lekcji może odbyć się bez zapowiedzi (nie może trwać dłużej niż 15 min.)

Sprawdzian z 3-5 ostatnich lekcji musi być zapowiedziany. Kartkówki mogą dotyczyć również podanych przez nauczyciela: dat, pojęć, informacji o postaciach itp. obejmujących wiedzę z kilku działów.

Prace domowe

Obowiązkiem ucznia jest systematyczne odrabianie prac domowych. Znak graficzny, tzw. „parafka” oznacza, że nauczyciel sprawdzał wykonanie pracy, ale nie sprawdzał jej zawartości merytorycznej – w zeszytach/ zeszytach ćwiczeń. Ocenianie prac może nastąpić natychmiast po upływie terminu ich realizacji lub podczas kontroli zeszytów lub po zakończeniu pewnej partii materiału. Prace domowe mogą być „krótkoterminowe” –zadawane z lekcji na lekcję lub „długoterminowe” – wymagające większego wysiłku i przygotowania ze strony ucznia.

Aktywność/praca na lekcji

Wyjątkowa aktywność i ponadprzeciętny udział w lekcji promowany jest oceną *bardzo dobrą* lub *celującą*. Bierność lub odmówienie udziału w zajęciach mogą być odnotowane oceną *niedostateczną*

Odpowiedzi ustne

Uczeń odpowiada na pytania nauczyciela z wcześniej omawianych zagadnień.

Uczeń ma prawo do poprawy oceny w trybie opisanym w WO.

Poprawa jest dobrowolna i odbywa się z zastosowaniem tych samych kryteriów oceniania.

Uczeń traci możliwość poprawy pracy gdy:

- w trakcie pisania pracy korzystał z niedozwolonych pomocy
- nie zgłosił się w wyznaczonym terminie do zaliczenia pracy

W przypadku dłuższej usprawiedliwionej nieobecności ucznia na zajęciach powinien zaliczyć materiał u nauczyciela w ustalonym indywidualnie terminie.

Udział w konkursach

Udział w szkolnych konkursach historycznych promowany jest następująco:

- zajęcie I – III miejsca – ocena *celująca* o wadze 2,
- wyróżnienie – *celująca* o wadze 1

Udział w międzyszkolnych konkursach historycznych promowany jest następująco:

- zajęcie miejsca od I do III – ocena *celująca* o wadze 5,
- wyróżnienie – *celująca* o wadze 4,
- sam udział - ocena *celująca* o wadze 3.

Prace dodatkowe

Prace wykonywane samodzielnie przez uczniów: plakaty, referaty, quizy, prezentacje.

Nieprzygotowanie do zajęć (np.)

Uczeń może być w semestrze 2 razy lub 1 raz (gdy jest 1 godz. w tyg.) **nieprzygotowany do zajęć** (fakt ten musi zgłosić przed zajęciami), z wyjątkiem zapowiedzianych prac kontrolnych. Nauczyciel odnotowuje ten fakt w dzienniku, nie ma to jednak wpływu na ocenę końcową. Za kolejne nieprzygotowanie otrzymuje ocenę niedostateczną. Przez nieprzygotowanie do zajęć rozumie się: brak wiadomości z trzech ostatnich lekcji, brak zadania domowego, brak zeszytu i/lub podręcznika.

Zgłoszenie przez ucznia nieprzygotowania po wywołaniu go do odpowiedzi pociąga za sobą wpisanie oceny niedostatecznej.

Uczniowie z dysfunkcjami dysponować będą dłuższym czasem (lub mniejszą ilością zadań) do wypełniania zadań na pracach klasowych. W indywidualnych przypadkach uczeń oceniany będzie zgodnie z zaleceniami opinii PPP.

Uczniowie z opinią PPP lub innej poradni specjalistycznej mają prawo wyboru formy sprawdzania wiadomości (pisemna lub ustna). Uczniom z dysfunkcjami – posiadającymi orzeczenie PPP ocenę klasyfikacyjną ustala się po zasięgnięciu opinii nauczyciela współorganizującego kształcenie integracyjne.

Ocena semestralna i końcoworoczna

Na tydzień przed klasyfikacyjnymi posiedzeniami rady pedagogicznej nauczyciel jest zobowiązany poinformować ucznia o przewidywanych dla niego ocenach.

Jeżeli uczeń nie zgadza się z propozycją obowiązującą odpowiednie procedury zawarte w WO.

Ustalona przez nauczyciela niedostateczna ocena końcoworoczna może być zmieniona tylko w wyniku egzaminu poprawkowego, wg zasad określonych w Statucie szkoły

WAGA OCEN

1	2	3	4	5
Aktywność na lekcjach Prace dodatkowe	Praca na lekcji Referaty Praca domowa (krótkoterminowa)	Kartkówki Odpowiedzi ustne Praca w grupach	Sprawdziany Praca domowa (długoterminowa) Prezentacje	Prace klasowe (różnego rodzaju, podsumowujące większą partię materiału)

Kryteria oceniania osiągnięć uczniów z historii

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- ma poważne braki w podstawowych wiadomościach,
- nie opanował umiejętności związanych z myśleniem historycznym i stosowaniem treści faktów historycznych nawet w stopniu minimalnym,
- nie potrafi odtworzyć istotnych elementów materiału opracowywanego na lekcji,
- nie rozumie prostych związków między faktami historycznymi,
- nie potrafi zbudować prostej wypowiedzi na zadany temat,
- nie wykonuje zadań realizowanych przez zespół klasowy, jest bierny, nie przejawia zainteresowania treściami przedmiotu, ani chęci przyswajania wiadomości i współpracy z nauczycielem.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- ma braki w podstawowych wiadomościach i umiejętnościach, lecz z pomocą nauczyciela potrafi je w dłuższym okresie nadrobić,
- ma trudności ze zbudowaniem poprawnej odpowiedzi,
- w minimalnym stopniu opanował zagadnienia omawiane na lekcji (nazwy epok,
- imiona głównych postaci historycznych, wybrane wydarzenia z omawianego okresu)
- wykonuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności,
- przy pomocy nauczyciela wyjaśnia znaczenie podstawowych pojęć,
- szereguje wydarzenia w ciągi chronologiczne,
- ma ogólną orientację w posługiwaniu się osią czasu,
- odczytuje podstawowe dane kartograficzne,
- rozróżnia podstawowe typy źródeł informacji historycznej,
- posługuje się podręcznikiem, encyklopedią, słownikiem,
- rozumie prosty tekst źródłowy, podejmuje próby interpretacji treści,
- postawa ucznia na lekcjach jest bierna, ale wykazuje on chęć współpracy i odpowiednio motywowany jest w stanie przy pomocy nauczyciela wykonać proste polecenia, odtworzyć efekty pracy kolegów.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- opanował materiał w stopniu zadawalającym,
- zna i rozumie podstawowe pojęcia,
- umie nazwać poznane epoki, przedstawić ich ramy chronologiczne,
- potrafi wymienić idee omawianych epok i rozpoznaje je w nauce, literaturze, architekturze i sztuce,
- wskazuje przemiany społeczne oraz polityczne w omawianym okresie
- zna postacie pierwszoplanowe i ich rolę w ważnych wydarzeniach,
- z pomocą nauczyciela potrafi umiejscowić wydarzenia w przestrzeni (mapa) i w czasie (taśma chronologiczna),

- szereguje poznane wydarzenia w czasie; potrafi przyporządkować datę wiekowi;
- określa ramy chronologiczne wieków i tysiącleci,
- wskazuje podstawowe źródła wiedzy o przeszłości, umie je wykorzystać w stopniu podstawowym,
- wyciąga proste wnioski z otrzymanych informacji, dostrzega podstawowe związki przyczynowo – skutkowe pomiędzy faktami historycznymi, formułuje krótkie i proste wypowiedzi na zadany temat,
- wykonuje proste zadania pisemne,
- wykazuje niewielką aktywność na lekcjach, ale współpracuje z grupą podczas realizacji zadań,
- współpracuje z nauczycielem, wykonuje powierzone zadania teoretyczne i praktyczne o średnim stopniu trudności,
- dysponuje podstawowymi umiejętnościami umożliwiającymi uzupełnianie braków i luk w wiedzy niezbędnej do dalszego kształcenia.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- w zakresie wiedzy i wymaganych umiejętności ma niewielkie braki,
- systematycznie przygotowuje się do zajęć,
- zna i rozumie większość zagadnień poruszanych na lekcjach,
- prawidłowo posługuje się terminologią historyczną,
- rozwiązuje typowe problemy z wykorzystaniem informacji z różnych źródeł,
- inspirowany przez nauczyciela potrafi samodzielnie rozwiązywać zadania o pewnym stopniu trudności,
- samodzielnie pracuje z podręcznikiem,
- dobrze posługuje się mapą historyczną, poprawnie odczytuje zawarte w niej informacje,
- zna podział i rodzaje źródeł historycznych,
- analizuje teksty źródłowe i interpretuje problemy będące ich treścią,
- odtwarza fragmenty rzeczywistości historycznej,
- umie krótko scharakteryzować poznane epoki,
- zna granice czasowe epok, daty roczne przełomowych wydarzeń,
- zna różne systemy organizacji społeczeństw i państw,
- wskazuje elementy tradycji określonych epok w życiu współczesnym,
- uczestniczy w rozwiązywaniu problemów, częściowo inspirowany przez nauczyciela,
- wypowiada się na określone tematy, porównuje wydarzenia z przeszłości, dostrzega związki przyczynowo-skutkowe między wydarzeniami, wyciąga wnioski, czasem popełnia błędy,
- potrafi wyjaśnić przyczyny różnic w interpretacji faktów, uzasadnia i argumentuje w sposób niepełny,
- potrafi samodzielnie opracować pisemnie wskazane zagadnienia, z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy historycznej,
- wykonuje wszystkie rodzaje ćwiczeń w zakresie orientacji w czasie,
- wykonuje polecenia nauczyciela, wykazuje się aktywnością na lekcjach, czynnie pracuje w grupie zadaniowej, udziela pomocy innym,
- systematycznie odrabia prace domowe.

Ocenę bardzo dobrą trzymuje uczeń, który:

- opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania historii w danej klasie,
- poprawnie rozumuje, sprawnie posługuje się zdobytą wiedzą,
- samodzielnie rozwiązuje problemy teoretyczne i praktyczne,
- zna przyczyny, przebieg i skutki wydarzeń, faktów i zjawisk, rolę postaci historycznych,
- dostrzega ciągłość i zmienność w różnych formach życia społecznego,
- interpretuje teksty źródłowe na wymaganym poziomie, ocenia przydatność źródła do rekonstrukcji wydarzeń historycznych,
- samodzielnie gromadzi i referuje informacje na określone tematy,
- integruje wiedzę z różnych przedmiotów i źródeł różnego typu, potrafi ją wyrazić w wypowiedziach ustnych i pisemnych, posługuje się poprawnym językiem,
- rozumie przeciwstawne interpretacje wydarzeń,
- prawidłowo posługuje się nawet pojęciami złożonymi,

- systematycznie przygotowuje się do lekcji, konsekwentnie wykonuje zleconą pracę, uczestniczy w realizacji zadań dodatkowych,
- wnosi twórczy wkład do pracy lekcyjnej, formułuje i uzasadnia opinie, sądy, oceny, interpretuje i wyjaśnia fakty i zjawiska historyczne, potrafi zaplanować i zorganizować pracę grupy zadaniowej,
- aktywnie pracuje w zespole, wspiera innych, wpływa na aktywność pozostałych członków grupy,
- odnosi pewne sukcesy w konkursach przedmiotowych.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- inicjuje poszerzanie swojej wiedzy o wiadomościach w znacznym stopniu wykraczające poza program nauczania, prezentuje dodatkową wiedzę w toku zajęć lekcyjnych zdobytą z różnych źródeł, rozwija zainteresowania historyczne,
- przygotowuje prace dodatkowe, jest twórczy i aktywny, wykazuje inicjatywę i pomysłowość,
- wykorzystuje wiedzę w nowych sytuacjach poznawczych, wyciąga wnioski w odniesieniu do nowego materiału, potrafi samodzielnie formułować pytania i rozwiązywać problemy,
- używa odpowiedniej argumentacji,
- swobodnie posługuje się bazą pojęciową przedmiotu, wypowiedzi ustne i pisemne ucznia charakteryzują się wzorowym językiem, wnioski formułowane przez ucznia są przemyślane i oryginalne,
- samodzielnie analizuje i interpretuje teksty źródłowe,
- potrafi doskonale zaplanować i zorganizować swoją pracę, dokonać selekcji i hierarchizacji zdobytych wiadomości,
- jest liderem w pracy grupowej,
- osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych.

Opracował zespół n-li historii:

Joanna Bienia – Fijas

Dorota Datta

Beata Wolińska - Sińczak